

LATINSKÁ AMERIKA

NEROSTNÉ BOHATSTVÍ

- bohatá ložiska energetických surovin
- málo potřebného kapitálu a technických možností pro zvýšení produkce a komplexní geologický průzkum potenciálních ložisek...

Ropa:

- odhady ropných rezerv – cca 16 mld. t
 - z toho Venezuela 8,1 mld. t, Mexiko 6,9 mld., Brazílie 320 mil., Argentina 315 mil., Kolumbie 225 mil., Ekvádor 213 mil., Trinidad a Tobago 81 mil., Peru 68 mil.

- Těžba ropy (2009)

1. USA - 325 mil. t
2. Kanada - 156 mil. t
3. Mexiko - 148 mil. t
4. Venezuela - 125 mil. t
5. Brazílie - 100 mil. t
6. Kolumbie - 34 mil. t

Zemní plyn (2010)

1. USA - 611 mil. m³
2. Kanada - 152 mil. m³
3. Mexiko - 59 mil. m³
4. Trinidad a Tobago - 42 mil. m³
5. Argentina - 40 mil. m³
6. Venezuela – 23 mil. m³

Uhlí:

- uhelné bohatství zatím málo prozkoumané, nicméně jde o značné zásoby (Venezuela, Mexiko)
- roční produkce (2012)
 1. Kolumbie – 86 mil. t
 2. Mexiko – 16 mil. t
 3. Venezuela – 9 mil. t(USA – 993 mil., Kanada – 68 mil.)

Zdroj: BP - Statistical Review of World Energy

Železná ruda:

- značné zásoby; největším vývozcem Brazílie (přes 110 mil. t ročně)

 1. Brazílie – 490 mil. t (2010)
 2. Venezuela - 16 mil. t
 3. Mexiko – 12 mil. t
 4. Chile – 9,5 mil. t
 5. Peru – 8 mil. t

(USA - 49 mil., Kanada - 35 mil.)

Zdroj: US Geological Survey

Další nerostné suroviny:

- bauxit (v závorce oxid hlinitý)

1. Brazílie - 25,8 mil. t (5,3 mil. t, 2008)
2. Jamajka - 15,0 mil. t (4,1 mil.)
3. Venezuela – 5,9 mil. t (1,9 mil.)
4. Surinam - 4,6 mil. t (2,0 mil.)
5. Guyana - 1,5 mil. t

- stříbro

1. Peru - 3,8 tis. t (1. místo na světě, 2009)
2. Mexiko – 3,5 tis. t (2. místo na světě)
3. Bolívie – 1,3 t
4. Chile – 1,3 tis. t
(USA – 1,25 tis. t, Kanada – 0,6 tis. t)

- zlato

1. Peru – 203,3 t (2008)
 2. Argentina – 44,1 t
 3. Chile – 40,4 t
 4. Brazílie – 40,1 t
 5. Mexiko – 35,9 t
 6. Kolumbie – 15,6 t
- (USA 242 t, Kanada 104 t)

- měď

1. Chile – 5360 tis. t (1. na světě, 2008)
 2. Peru – 1049 tis. t
 3. Argentina – 180 tis. t
 4. Brazílie – 147 tis. T
 5. Mexiko – 130 tis. t
- (USA 1220 tis. t, Kanada 606 tis. t)

těžba mědi v dole Chino v USA (stát Nové Mexiko)

- **cín**

1. Peru – 37 tis. t (3. na světě, 2009)
2. Bolívie – 19 tis. t
3. Brazílie – 13 tis. t

- **nikl**

1. Kuba – 70 tis. t (2010)
2. Brazílie – 52 tis. t
3. Kolumbie – 49 tis. t
4. Dominikánská rep. – 46 tis. t
(Kanada 105 tis. t)

- **uran**

1. Brazílie:
300 t (2004) – 110 t (2005) – 190 t (2006) – 345 (2009)
(Kanada 10 173 t, USA 1453 t) (2009)

- **Další suroviny - 2010:**

- platina – Kolumbie 1,1 tis. t (USA 12,7 tis., Kanada 6,5 tis.)
- olovo – Peru (319 tis. t), Mexiko (130 tis.t), Brazílie, Bolívie (USA 426 tis. t, Kanada 72 tis.)
- zinek – Peru (1,5 mil. t), Bolívie (421 tis. t), Mexiko (390 tis. t), Brazílie (174 tis. t) (USA 736 tis. t, Kanada 698 tis. t)
- mangan – Brazílie 1,6 mil. t, Mexiko 180 tis. t
- wolfram – Bolívie 1023 t, Peru 502 t (Kanada 1964 t)
- fosfáty – Brazílie 6,1 mil. t, Venezuela, Kolumbie (USA 36 mil. t, Kanada 1 mil. t)
- diamanty – Guyana (350 tis.), Brazílie (300 tis. karátů), Venezuela (Kanada 12,3 mil.)
- kobalt – Kuba (3,5 tis. t), Brazílie (1,2 tis. t) (Kanada 4,1 tis. t)

- rostoucí význam těžby tzv. strategických surovin
 - thorium, zirkon, monazitový písek, ...
 - výskyt hlavně v Brazílii

HOSPODÁŘSTVÍ

- Latinská Amerika patří i přes bohaté přírodní zdroje spíše k zaostalejším částem světa
- 300 let koloniálního režimu - pomalý rozvoj výrobních sil
- nové nezávislé státy ekonomicky slabé a snadno ovlivnitelné zahraničním kapitálem (hlavně V. Británie, později Francie, Německo)
- základní znaky hospodářství Latinské Ameriky
 1. rozhodující role těžebního průmyslu, zemědělství zaměřené na monokultury – vývoz
 2. silná závislost ekonomiky na světovém trhu
 3. vedoucí postavení zahraničního kapitálu v hospodářství
 4. stále slabý rozvoj průmyslu a především výrobních prostředků
 5. nedostatečný rozvoj zemědělství, nízká produktivita práce (latifundie), přelidnění venkova

- region má ve světovém hospodářství význam jako dodavatel zemědělských surovin (a potravin) a nerostných surovin
- cca 87 % světové produkce kávy, 65 % ledku, 43 % stříbra, 38 % vanadu, 23 % měďné rudy, 17 % olovnaté rudy, 25 % ropy apod.
- velký exportér pšenice, lněného semena, vlny, masa
- tempo hospodářského růstu regionu cca 2-5 % ročně (nejrychleji Chile, Brazílie, Mexiko)
- velké rozdíly v HDP/obyv. (2011)
 - Chile 16100 USD, Mexiko 15100 USD, Chile 16100 USD, Venezuela 12400 USD, Brazílie 11600 USD
 - Haiti 1200 USD, Nikaragua 3200 USD, , Honduras 4300 USD, Bolívie 4800 USD
- velký zahraniční dluh v mnoha zemích, navíc dynamicky se zvyšuje...

- problémem byla velmi vysoká inflace – znak hospodářské nerovnováhy
 - v 90. letech - Peru, Surinam, Guyana, Nikaragua, Venezuela, Uruguay i přes 50 %
 - Brazílie 1993-1994 – 2000 %!
- současnost – Guyana, St. Vincent a Grenadiny, Argentina, Surinam, – přes 5 %
- u silně zadlužených zemí dlužná částka může převyšovat roční HDP – Panama, Nikaragua, Jamajka, Honduras
- snaha o řešení složitého problému zahraničních dluhů, upevňování vzájemných hospodářských styků, postupné vytváření regionálního společného trhu

Hospodářské integrace:

- cíl – usnadnit a prohloubit vzájemný obchod a ekonomickou spolupráci
- vývoj v Latinské Americe
 - 1970 – Andský pakt, sídlo v Limě, 5 členů
 - 1973 – CARICOM – Karibské společenství a společný trh, Georgetown, 15 členů
 - 1989 – NAFTA – Severoamerická zóna volného obchodu, 3 členové (Mexiko od r. 1993)
 - 1989 – APEC – Hospodářské sdružení zemí Pacifiku, Singapur, 21 členů
 - 1995 – MERCOSUR – Společný trh Jihu, Buenos Aires, 5 členů
- problémy při vytváření integračních seskupení
 - podřízenost požadavkům vyspělých ekonomik, vnitřní nestabilita, vysoká zadluženost

- ALADI – Latinskoamerické hospodářské sdružení
 - ale pokles vzájemné obchodní výměny
- OAS – Organizace amerických států (1948, platnost charty od r. 1951)
 - zaměření na hospodářské a sociální problémy kontinentu, rozpory mezi USA a ostatními...
 - snaha vytvořit celoamerický jednotný trh
- CACM – Společný středoamerický trh
- BCIE – Středoamerická banka hospodářské integrace
- CDB – Karibská rozvojová banka
- ECLAC – Hospodářská komise pro Latinskou Ameriku a Karibik
- LAES – Latinskoamerický hospodářský systém

Zemědělství

- nejdůležitější výrobní odvětví hospodářství Latinské Ameriky
- cca 21 % ekonomicky aktivního obyvatelstva
- regionální difference v zaměstnanosti v zemědělství, většinou mezi 10-20 %
 - Haiti cca 25 %
 - Venezuela 3,9 %, karibské ostrovy ještě méně (Trinidad a Tobago 0,4 %)
- charakteristické znaky zemědělství
 - půda v rukou soukromých vlastníků
 - extenzívně obdělávaná
 - zaměřená na monokulturu

75 % obdělávané půdy v rukou velkostatkářských vlastníků (s výjimkou Kuby), zbytek připadá na malé a střední rolníky (tzv. peoni, **ejidos**, ...)

- snaha o intenzifikaci a modernizaci zemědělství, a tím zvyšování produktivity
 - především Brazílie, Mexiko a Argentina
- odevzdávání ladem ležící půdy bezzemkům
 - drobné a střední zemědělské podniky, zajištění potřebných finančních prostředků
- zvyšuje se masná a mléčná produkce
 - intenzifikace chovu skotu, prasat a drůbeže
 - zabezpečení příslušné krmivové základny
- rozšiřuje se zemědělská infrastruktura
 - skladování, konzervování, doprava a odbyt
- rozšiřuje se též zřizování zpracovatelských kapacit u producentů

- velký význam produkce:
 - tropických (plantážních) rostlin - kávovník, kakaovník, cukrová třtina, bavlník, tabák
 - obilovin - pšenice, kukuřice, ječmen
- průmyslové rostliny
 - kaučukovník, chinovník, vanilka,, vzácné dřeviny – hlavně Amazonie
 - quebracho, čaj maté – obl. Paraná, Chaco, Paraguay
- chov dobytka – zejm. hovězí dobytek, dále ovce, prasata
 - jižní Brazílie, Paraguay, Argentina, Chile
 - v Andách také muly, osli, lamy
- lesy bohaté na vzácná dřeva – Střední Amerika
 - mahagon, eben, balza

- struktura využití půdy
 - Jižní Amerika – lesy 46 %, TTP 28 %, orná půda 6 %, ostatní 20 %
 - Severní Amerika – lesy 31 %, TTP 16 %, orná půda 12 %, ostatní 41 %
- počet obyvatel, které užíví 1 zemědělec
 - USA 470, Kanada 368
 - Argentina 89, Brazílie 26, Mexiko 16, Guatemala 13
 - Peru 7,4, Haiti 3,5

Rostlinná výroba (produkce v r. 2010):

- pšenice
 - 1. Argentina – 14,9 mil. T
 - 2. Brazílie – 6,0 mil. T
 - 3. Mexiko – 3,0 mil. t(USA 60,1 mil., Kanada 23,2 mil.)

- rýže
 - 1. Brazílie – 13,2 mil. t
 - 2. Kolumbie – 2,5 mil. t
 - 3. Peru – 2,5 mil. t(USA 10,1 mil.)

- kukuřice
 - 1. Brazílie – 35,1 mil. t (3. místo na světě)
 - 2. Argentina – 20,5 mil. t
 - 3. Mexiko – 18,0 mil. t(USA 282 mil., Kanada 9,5 mil.)

- **Banány (2010)**

1. Ekvádor – 7,9 mil. t (4. místo)
2. Brazílie – 7,0 mil. t (5. místo na světě)
3. Guatemala – 2,6 mil. t
4. Mexiko – 2,1 mil. t
5. Kolumbie – 2,0 mil. t
6. Kostarika – 1,8 mil. t
7. Dominikánská republika – 0,7 mil. t

- **Pomeranče (2010)**

1. Brazílie – 19,1 mil. t (1. místo na světě)
2. Mexiko – 4,1 mil. t (5. místo)
(USA 7,5 mil. t)

- **Citróny (2010)**

1. Mexiko – 1,9 mil. t (2. místo na světě)
2. Argentina – 1,1 mil. t (3. místo)
3. Brazílie – 1,0 mil. t

- jablka (2010)

1. Chile – 1,10 mil. t
2. Argentina – 0,85 mil. t
3. Brazílie – 1,27 mil. t
(USA 4,2 mil.)

- vinné hrozny

1. Argentina – 1,5 mil. t
2. Chile – 0,93 mil. T

- Avokádo (2010)

1. Mexiko – 1,10 mil. t (1. místo na světě)
2. Chile – 330 tis. t (2. místo na světě)
3. Dominikánská rep. – 276 tis. t (3. místo na světě)
4. Kolumbie – 201 tis. t
5. Peru – 184 tis. t
(USA 256 tis.)

Mango

1. Mexiko – 1,68 mil.t
2. Brazílie – 1,35 mil.t

Papája

1. Brazílie – 1,9 mil.t
2. Mexiko – 0,7 mil.t

Sója

1. Brazílie – 68,5 mil.t
2. Argentina – 52,7 mil.t

Fazole

1. Brazílie – 3,2 mil.t
2. Mexiko – 1,2 mil.t

Slunečnicová semena

1. Argentina – 2,2 mil.t
2. Paraguay – 0,26 mil.t

bavlníkové semeno

1. Brazílie – 1,5 mil.t
2. Argentina – 0,4 mil.t

bavlníková vlákna

1. Brazílie – 966 tis.t
2. Argentina – 230 tis.t

podzemnice olejná

1. Argentina – 593 tis.t
2. Brazílie – 315 tis.t

kokosové ořechy

1. Brazílie – 3,2 mil.t
2. Mexiko – 1,1 mil.t

- **káva (2010)**

1. Brazílie – 2,87 mil. t (1. místo na světě)
2. Kolumbie – 514 tis. t (4. místo)
3. Peru – 264 tis. t
4. Guatemala – 257 tis. t
5. Mexiko – 254 tis. t
6. Honduras – 229 tis. t
7. Kostarika – 132 tis. t

- **kakao (2010)**

1. Brazílie – 233 tis. t (6. místo na světě)
2. Ekvádor – 132 tis. t
3. Kolumbie – 39 tis. t
4. Dominikánská rep. – 53 tis. t
5. Peru – 46 tis. t
6. Kolumbie – 39 tis. t

- **tabák (2010)**

1. Brazílie – 781 tis. t (2. na světě)
2. Argentina – 123 tis. t

Živočišná výroba (stavy, produkce v r. 2005):

- **skot**

1. Brazílie – 207 mil. ks (2. místo na světě)
2. Argentina – 51 mil.
3. Mexiko – 29 mil.
4. Kolumbie – 26 mil.
(USA 95 mil.)

- **produkce mléka**

1. Brazílie – 25,3 mil. t
2. Mexiko – 9,9 mil. t
3. Argentina – 8,1 mil. t
(USA 80 mil., Kanada 8,1 mil.)

- **hovězí maso**

1. Brazílie – 7,8 mil. t
2. Argentina – 3,0 mil. t
(USA 11,2 mil.)

- **prasata**

1. Brazílie – 34,1 mil. ks (3. místo na světě)
2. Mexiko – 15,3 mil.
(USA 61 mil., Kanada 14,6 mil.)

- **vepřové maso**

1. Brazílie – 3,1 mil. t
2. Mexiko – 1,1 mil. t
(USA 9,4 mil., Kanada 1,9 mil.)

- **OVCE**

1. Brazílie – 15,6 mil. ks
2. Peru – 14,8 mil.
3. Argentina – 12,5 mil.
4. Uruguay – 9,7 mil.

- drůbež (2009)
 1. Brazílie – 999 mil. ks
 2. Mexiko – 288 mil.(USA 2,04 mld.)

- kuřecí maso (2008)
 1. Brazílie – 5,3 mil. t
 2. Mexiko – 1,4 mil. t(USA 8,9 mil.)

- koně (2008)
 - Mexiko – 6,3 mil. ks
 - Brazílie – 5,8 mil. ks
 - Argentina – 3,7 mil. ks
 - (USA – 9,8 mil. ks)